

СИЛАБУС

Базова інформація про дисципліну	
Шифр, назва дисципліни	РТЕ101 Навчальна практика/ Practical Training
Рівень вищої освіти / фахової передвищої освіти	Початковий рівень (короткий цикл) вищої освіти
Галузь знань	05 «Соціальні та поведінкові науки»
Спеціальність	051 «Економіка»
Освітня програма	«Економіка та управління бізнесом»
Семестр	2 семестр
Курс	1 курс
Анотація курсу	Навчальна дисципліна спрямована на формування комплексу знань щодо системного оцінювання діяльності підприємства, знайомить із основними методами та прийомами економічного аналізу, особливостями організації і здійсненні аналітичної роботи, учить використовувати результати аналізу для прийняття правильних управлінських рішень.
Сторінка курсу в MOODLE	http://78.137.2.119:2929/course/view.php?id=158
Мова викладання	Українська
Лектор курсу	д-р. екон. наук, доцент Кузнецова Наталія Богданівна канали комунікації: СДН «Moodle»: повідомлення в чаті E-mail: analityk.n@ukr.net Messenger: https://www.facebook.com/kuznetsova.n/ Викладач I категорії Данилевська Людмила Сергіївна канали комунікації: СДН «Moodle»: повідомлення в чаті E-mail: Danylevska.ls@gmail.com
Місце дисципліни в освітній програмі	
Освітня програма	http://csbc.edu.ua/documents/otdel/oor_eb.pdf
Перелік загальних компетентностей (ЗК)	ЗК4. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях. ЗК7. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій. ЗК8. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.
Перелік спеціальних компетентностей (СК)	СК4. Здатність пояснювати економічні та соціальні процеси і явища на основі теоретичних моделей, аналізувати і змістовно інтерпретувати отримані результати. СК6. Здатність застосовувати комп'ютерні технології та програмне забезпечення з обробки даних для вирішення економічних завдань, аналізу інформації та підготовки аналітичних звітів.

	<p>СК9. Здатність використовувати сучасні джерела економічної, соціальної, управлінської, облікової інформації для складання службових документів та аналітичних звітів.</p> <p>СК11. Здатність проводити економічний аналіз функціонування та розвитку суб'єктів господарювання, оцінку їх конкурентоспроможності</p> <p>СК 13. Здатність самостійно виконувати завдання, за усталеними алгоритмами здійснювати економічні розрахунки, організувати роботу та аналізувати первинну інформацію.</p>
Перелік програмних результатів навчання	<p>ПРН5. Застосовувати аналітичний та методичний інструментарій для обґрунтування пропозицій для прийняття управлінських рішень різними економічними агентами (індивідуумами, домогосподарствами, підприємствами та органами державної влади)</p> <p>ПРН 9. Проводити аналіз функціонування та розвитку суб'єктів господарювання, визначати функціональні сфери, розраховувати відповідні показники які характеризують результативність їх діяльності.</p> <p>ПРН 12. Застосовувати набуті теоретичні знання для розв'язання практичних завдань та змістовно інтерпретувати отримані результати.</p> <p>ПРН 13. Ідентифікувати джерела та розуміти методологію визначення і методи отримання соціально-економічних даних, збирати та аналізувати необхідну інформацію, розраховувати економічні та соціальні показники.</p> <p>ПРН 16. Вміти використовувати дані, надавати аргументацію, критично оцінювати логіку та формувати висновки з аналітичних текстів з економіки.</p> <p>ПРН 18. Використовувати інформаційні та комунікаційні технології для вирішення соціально-економічних завдань, підготовки та представлення аналітичних звітів.</p> <p>ПРН 21. Показувати навички самостійної роботи, демонструвати критичне, креативне, самокритичне мислення.</p> <p>ПРН 23. Демонструвати вміння знаходити оптимальні, обґрунтовані, творчі рішення для розв'язування типових спеціалізованих професійних задач.</p>
Опис дисципліни	
Структура навантаження на студента	<p>Загальна кількість годин – 180</p> <p>Кількість кредитів – 6</p> <p>Кількість практичних занять – 60</p> <p>Кількість годин для самостійної роботи студентів – 120</p> <p>Форма підсумкового контролю – залік</p>
Методи навчання	<p>Словесні методи (пояснення, дискусія, бесіда); наочні методи (презентація, ілюстрація, проведення самостійних спостережень); практичні методи (розв'язування практичних завдань та ін.); методи стимулювання і мотивації навчальної діяльності (формування пізнавальних інтересів студента, навмисна помилка); інтерактивні методи кооперованого та колективно-групового навчання (робота в групах, робота в парах); кейс-метод (вирішення ситуацій, проблемних завдань); інші методи у сполученні з новітніми інформаційними технологіями та комп'ютерними засобами навчання (дистанційні, мультимедійні, веб-орієнтовані).</p>

Зміст дисципліни	
Тема 1. Аналіз техніко-економічних показників діяльності підприємства	Джерела інформації для аналізу основних техніко-економічних показників діяльності підприємства. Аналіз організаційно-технічного рівня виробництва. Побудова діаграм на основі проведених розрахунків. Написання аналітичних висновків на основі проведених розрахунків.
Тема 2. Аналіз рівня й динаміки виробленої продукції	Аналіз обсягів й динаміки виробленої та реалізованої продукції. Розрахунок показників, які характеризують обсяг виробничої програми. Аналіз ритмічності виробництва продукції. Побудова діаграм на основі проведених розрахунків. Написання аналітичних висновків на основі проведених розрахунків.
Тема 3. Аналіз асортименту і структури випуску продукції	Аналіз номенклатури й асортименту продукції. Аналіз оновлення продукції. Аналіз структури обсягу виробленої продукції. Аналіз сезонності виробництва продукції. Аналіз якості продукції. Побудова діаграм на основі проведених розрахунків. Написання аналітичних висновків на основі проведених розрахунків.
Тема 4. Аналіз динаміки працівників і оцінка забезпечення підприємства трудовими ресурсами	Основні джерела інформації для аналізу трудових ресурсів підприємства. Напрями аналізу трудових ресурсів. Аналіз динаміки і складу працівників. Аналіз забезпеченості підприємства трудовими ресурсами. Побудова діаграм на основі проведених розрахунків. Написання аналітичних висновків на основі проведених розрахунків.
Тема 5. Аналіз складу і структури персоналу	Аналіз структури персоналу підприємства. Аналіз якісного складу працівників. Побудова діаграм на основі проведених розрахунків. Написання аналітичних висновків на основі проведених розрахунків.
Тема 6. Аналіз руху трудових ресурсів	Аналіз зовнішнього та внутрішнього обороту працівників. Розрахунок показників руху робочої сили. Аналіз динаміки руху робочої сили. Побудова діаграм на основі проведених розрахунків. Написання аналітичних висновків на основі проведених розрахунків.
Тема 7. Аналіз продуктивності праці	Розрахунок показників продуктивності праці. Аналіз рівня й динаміки показників продуктивності праці. Побудова діаграм на основі проведених розрахунків. Написання аналітичних висновків на основі проведених розрахунків.
Тема 8. Аналіз динаміки, складу й структури фонду оплати праці	Аналіз динаміки фонду оплати праці. Аналіз складу і структури фонду оплати праці. Оцінка ефективності використання засобів на оплату праці. Побудова діаграм на основі проведених розрахунків. Написання аналітичних висновків на основі проведених розрахунків.
Тема 9. Аналіз середнього рівня оплати праці	Розрахунок середнього рівня оплати праці одного штатного працівника підприємства. Аналіз динаміки середнього рівня оплати праці на підприємстві. Побудова діаграм на основі проведених

	розрахунків. Написання аналітичних висновків на основі проведених розрахунків.
Тема 10. Оцінка ефективності використання витрат на заробітну плату	Аналіз співвідношення темпів зростання продуктивності праці й заробітної плати. Побудова діаграм на основі проведених розрахунків. Написання аналітичних висновків на основі проведених розрахунків.
Тема 11. Аналіз забезпечення підприємства необоротними активами	Аналіз динаміки необоротних активів. Аналіз складу й структури необоротних активів підприємства. Побудова діаграм на основі проведених розрахунків. Написання аналітичних висновків на основі проведених розрахунків.
Тема 12. Аналіз динаміки, складу й структури основних засобів підприємства	Аналіз наявності й складу основних засобів. Аналіз структури основних засобів. Розрахунок показників руху основних засобів. Побудова діаграм на основі проведених розрахунків. Написання аналітичних висновків на основі проведених розрахунків.
Тема 13. Оцінка технічного стану основних засобів підприємства	Розрахунок показників технічного стану основних засобів. Аналіз стану основних засобів. Розрахунок середнього строку використання та середнього віку основних засобів. Побудова діаграм на основі проведених розрахунків. Написання аналітичних висновків на основі проведених розрахунків.
Тема 14. Оцінка ефективності використання основних засобів	Аналіз ефективності використання основних засобів підприємства. Аналіз динаміки показників ефективності використання виробничих основних засобів підприємства. Побудова діаграм на основі проведених розрахунків. Написання аналітичних висновків на основі проведених розрахунків.
Тема 15. Оцінка ефективності використання оборотних засобів	Розрахунок показників ефективності оборотних засобів. Аналіз динаміки ефективності використання оборотних засобів підприємства. Побудова діаграм на основі проведених розрахунків. Написання аналітичних висновків на основі проведених розрахунків.
Тема 16. Аналіз витрат підприємства	Аналіз витрат звичайної діяльності. Аналіз операційних витрат. Аналіз структури витрат за економічними елементами. Аналіз собівартості продукції за статтями калькуляції. Побудова діаграм на основі проведених розрахунків. Написання аналітичних висновків на основі проведених розрахунків.
Тема 17. Оцінка конкурентоспроможності підприємства	Визначення конкурентних переваг підприємства. Оцінка конкурентоспроможності підприємства. Оцінка конкурентоспроможності продукції. Побудова діаграм на основі проведених розрахунків. Написання висновків на основі проведених розрахунків.
Політика дисципліни	
Політика відвідування	Регулярне відвідування всіх видів занять, своєчасність виконання самостійної роботи. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування) навчання зорганізується в он-лайн формі за погодженням із керівником курсу.

Політика щодо дедлайнів та перескладання	Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку.
Академічна доброчесність	У випадку недотримання політики академічної доброчесності (плагиат, самоплагиат, фабрикація, фальсифікація, списування, обман, хабарництво) передбачено повторне проходження оцінювання.

Система оцінювання

Поточний контроль здійснюється протягом семестру під час проведення практичних, семінарських та інших видів занять і оцінюється сумою набраних балів (максимальна сума – 100 балів; мінімальна сума, що дозволяє студенту отримати атестацію з предмету – 60 балів); підсумковий/ семестровий контроль, проводиться у формі заліку, відповідно до графіку навчального процесу.

Накопичування рейтингових балів з навчальної дисципліни

Види навчальної роботи	Мах кількість балів
Виконання практичних завдань на семінарських заняттях (16 пр. р.)	48
Модульні контрольні роботи (2 к.р.)	22
Презентація	10
Розрахункова робота	20
Разом	100

Шкала оцінювання

ECTS	Бали	Зміст
A	90-100	Бездоганна підготовка в широкому контексті
B	80-89	Повні знання, міцні вміння
C	70-79	Хороші знання та вміння
D	65-69	Задовільні знання, стереотипні вміння
E	60-64	Виконання мінімальних вимог діяльності в стандартних умовах
FX	35-59	Слабкі знання, відсутність умінь
F	1-34	Необхідний повторний курс

Список рекомендованих джерел

1. Гринів Б. В. Економічний аналіз торговельної діяльності: навчальний посібник. Київ: Центр навчальної літератури, 2019. 392 с.
2. Грицаєнко Г. І., Грицаєнко М. І. Аналіз господарської діяльності: навчальний посібник. Мелітополь: Люкс, 2021. 260 с.
3. Економіка підприємства: підручник / під заг. ред. д.е.н., проф. Ковальської Л.Л. та проф. Кривов'язюка І.В. Київ: Видавничий дім «Кондор», 2020. 620 с.
4. Косова Т. Д. Організація та методика економічного аналізу: навчальний посібник. Київ: Центр навчальної літератури, 2019. 528 с.
5. Міщук Г. Ю., Джигар Т. М., Шишкіна О. О. Економічний аналіз: навч. посібник. Рівне: НУВГП, 2017. 156 с.
6. Школьник І. О. Фінансовий аналіз: навчальний посібник. Київ: Центр учбової літератури, 2016. 368с.
7. Черниш С. С. Економічний аналіз. Навчальний посібник. Київ: Центр учбової літератури, 2019. 312с.

8. Шубіна С. В., Мирошник О. Ю., Швадченко В. О. Фінансовий аналіз: практикум. Київ: Центр навчальної літератури, 2019. 296 с.
9. Яркіна Н. М. Економіка підприємства: навч. посіб. Вид. 2-ге перероб. і допов. Київ: Ліра-К, 2020. 596 с.
10. R. Preston McAfee, Tracy Lewis, Donald J. Dale Introduction to Economic Analysis 347 p. URL: <https://www.kellogg.northwestern.edu/faculty/dale/ieav21.pdf>
11. Thomas R. Robinson, Hennie van Greuning, Elaine Henry, Michael A. Broihahn. International financial statement analysis. CFA Institute. Published by John Wiley & Sons, Inc. 864 p. URL: <https://books.mec.biz/tmp/books/G2L68QLOCEX7RSFY1UU1.pdf>